

Polska Agenda Odporności Cyfrowej 2040

model strategicznego przygotowania
na antynomie cyfryzacji.

Scenariusz: Rekonfiguracja

obszar strategiczny: Internet i IT

Od demokracji do cyfrowego neofeudalizmu — mobilizujące ostrzeżenie.

Korporacja jako nowy suweren

Transfer władzy:

- parlament
- regulator
- korporacja (quasi-legislator).

Zasada „code is law” —
standardy korporacyjne
wyprzedzają ustawy.

Trzy mechanizmy erozji państwa:

Kiedy korporacja staje się
państwem?

asymetria wiedzy AI i
biotech,

kryzys fiskalny -
prywatyzacja zdrowia i
edukacji,

prywatyzacja norm —
korporacyjne protokoły
silniejsze niż akty
parlamentów.

Faza I (2025–2030): Dane jako waluta

01

Model „dane za usługi”:
darmowa diagnostyka AI
w zamian za dane
biometryczne —
normalizacja datafikacji
ciała.

02

**Algorytmiczna selekcja
uczniów** (śledzenie
wzroku, analiza emocji).

03

**Dwubiegunowa
struktura
bezpieczeństwa:**
„fortyfikowane enklawy”
infrastruktury krytycznej
państwa - wszystko inne
w rękach korporacji.

04

*Czy wymieniamy
prywatność za wygodę
czy za przeżycie?*

Faza II (2030–2035): Konsolidacja władzy

01

Prywatyzacja badań naukowych: patentowy trolling 2.0 — każde odkrycie staje się własnością korporacji.

02

Inteligentne sieci energetyczne (smart grids) przejęte przez prywatnych operatorów.

03

Gig-ekonomia: 40–60% miejsc pracy zlikwidowanych przez automatyzację, ocalali wykonują mikrozlecenia za prowizją 20–40% dla platform.

04

Edukacja: algorytm decyduje o ścieżce życiowej dziecka na podstawie danych biometrycznych.

Faza III (2035–2038): Prywatność 2.0 i Social Credit Score

01

Powszechna biometria:
tęczówka, wzory naczyń
krwionośnych, geometria
dłoni - kluczem do
wszystkich usług.

02

**Blockchain
kontrolowany przez
korporacyjne konsorcja**
— nie przez państwo ani
nie przez obywatela.

03

Social Credit Score 2.0:
algorytmiczna punktacja
behawioralna przyznaje
lub odbiera przywileje:
mobilność, kredyt,
dostęp do usług
zdrowotnych.

04

**Prywatność - dobro
luksusowe:** ubodzy
płacą inwigilacją za
dostęp do
podstawowych usług.

Faza IV–V (2036–2040): Metawersum stratyfikowane i paradoks hiperpołączenia

Warstwy społeczne z punktu widzenia Metawersum:

01

Elita - enklawy bez inwigilacji, BCI, pełna opieka zdrowotna, życie ponad 100 lat

02

Klasa masowa - model subskrypcyjny, totalny monitoring emocjonalny

03

Marginalizowani - przestarzały sprzęt, traumatyczne mikrozadania

04

Cyfrowi wykluczeni – znajdują się poza oficjalnym obiegiem cyfrowym.

Paradoks hiperpołączenia: pełna łączność i głęboka alienacja, rozpad więzi, „cyfrowi hikikomori”.

Biomedyczny apartheid: punkt bez powrotu

Terapie genetyczne:
życie ponad 100 lat w zdrowiu
dostępne wyłącznie dla elit.

Długofalowy skutek:
biologiczne rozszczepienie
gatunku ludzkiego na
„wzmocnionych” i
„naturalnych”.

Trójpoziomowy system
zdrowotny:

- elita (pełna opieka genomiczna)
- klasa średnia (diagnostyka AI za dane)
- warstwa niższa (reaktywna medycyna).

Biomedyczny apartheid jako
punkt bez powrotu —
nierówność zakodowana w
genomie.

Struktura społeczna 2040: cztery warstwy neofeudalizmu

Warstwa	Profil	Dostęp do technologii	Długość życia
Elita	Własność NFT 3.0, BCI	Pełna, bez inwigilacji	>100 lat
Masa	Model subskrypcyjny	Dane za usługi, monitoring	Średnia
Marginalizowani	Mikrozlecenia, stary sprzęt	Minimalny, reaktywny	Poniżej średniej
Wykluczeni	Brak dostępu	Brak dostępu	Najkrótsza

Trzy zjawiska erozji państwa: mechanizm szczegółowy

Asymetria wiedzy
(AI/biotech vs.
kompetencje regulatora)

- luka regulacyjna korporacja wchodzi w lukę
- „code is law”.

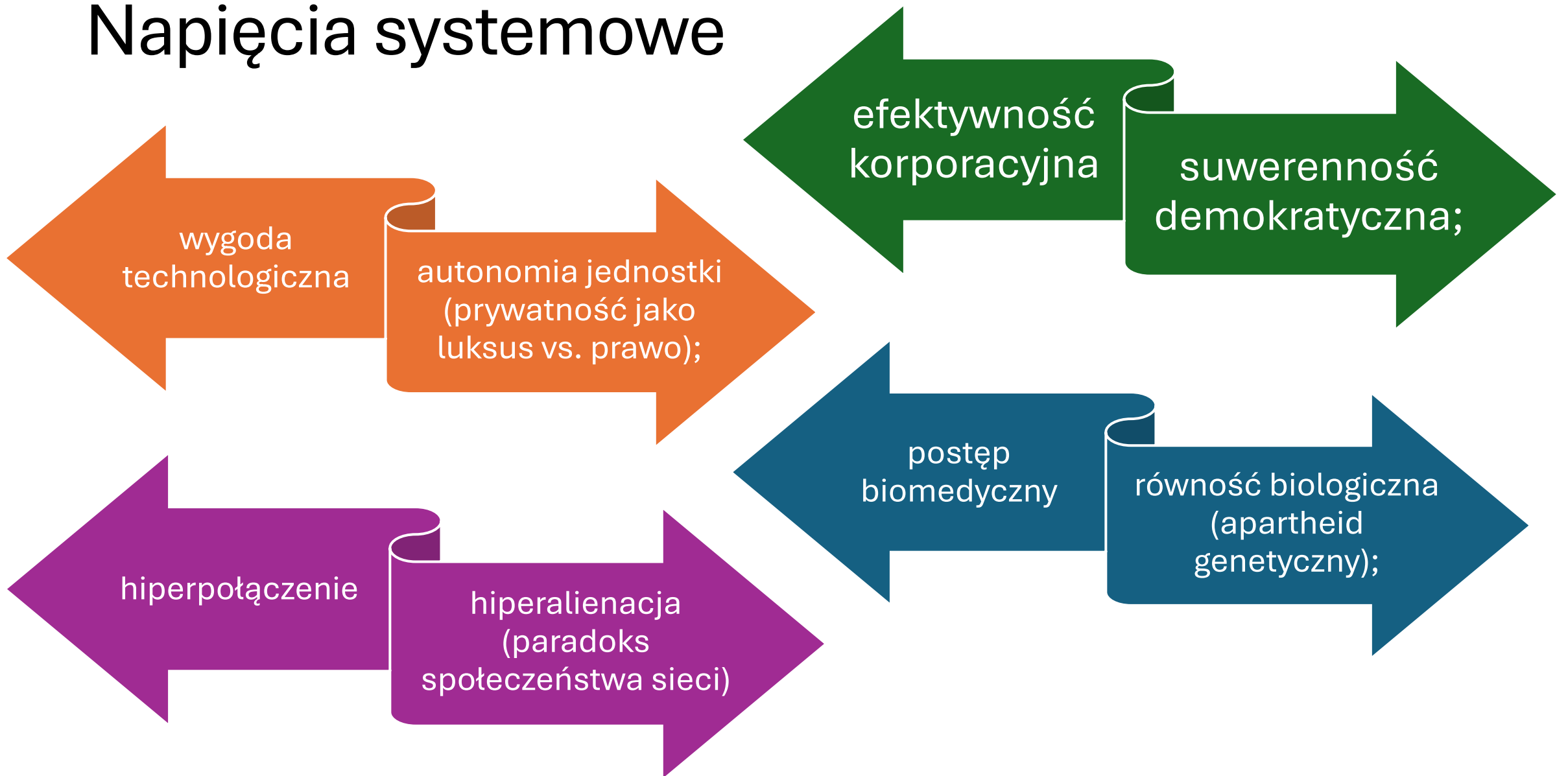
Presja fiskalna

- wycofanie z edukacji i zdrowia
- prywatyzacja wrażliwych sektorów.

Prywatyzacja norm

- standardy korporacyjne silniejsze niż prawo parlamentarne
- quasi-legislator bez demokratycznej legitymizacji.

Napięcia systemowe

wygoda technologiczna

autonomia jednostki (prywatność jako luksus vs. prawo);

efektywność korporacyjna

suwerenność demokratyczna;

hiperpołączenie

hiperalienacja (paradoks społeczeństwa sieci)

postęp biomedyczny

równość biologiczna (apartheid genetyczny);

Cztery punkty interwencji przed 2030 r.

Odzyskanie demokratycznej kontroli nad infrastrukturą cyfrową — energetyka, zdrowie, edukacja nie mogą być „czarnymi skrzynkami” korporacji

Inwestycje w otwarte standardy — interoperacyjność jako broń przeciw „cyfrowym domenom feudalnym”

Radykalna redefinicja relacji państwo–obywatel–korporacja — nowe ramy prawne blokujące quasi-legislacyjną rolę korporacji

Emancypacyjne alternatywy technologiczne — technologie projektowane dla autonomii i solidarności, nie dla ekstrahowania wartości

Konkluzja: dystopia jako narzędzie

Scenariusz nie jest przepowiednią — jest **ostrzeżeniem**, które powinno być zweryfikowane. Opisuje on trajektorię, nie przeznaczenie.

Odpowiedzi na trzy pytania, które zdecydują o wyniku:

- Czy prawo wyprzedzi technologię przed 2027 r.?
- Czy infrastruktura krytyczna pozostanie publiczna przed 2030 r.?
- Czy biomedyczny apartheid zostanie zablokowany zanim terapie wydłużające życie staną się komercyjne?

„Bezprecedensowa łączność technologiczna współistnieje z głęboką alienacją — to paradoks hiperpołączenia. Dystopia ta nie jest nieuchronna. Kluczem jest świadomy wybór.”

Projekt finansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Nauka dla Społeczeństwa II”.
Dofinansowanie: 1 467 000 zł, Całkowita wartość: 1 467 000 zł

Postscriptum: scenariusz na jedną stronę

Scenariusz jest **mobilizującym ostrzeżeniem** — najbardziej politycznie radykalnym w całej serii IT i jednym z najciemniejszych spośród wszystkich 20 scenariuszy. Główna teza jest sformułowana bez ogródek: **bezrefleksyjne podążanie za logiką zysku technologicznego prowadzi do powstania nowego porządku** — bezprecedensowej koncentracji władzy w rękach quasi-suwerennych korporacji, które zastępują państwa w funkcji legislatora, regulatora i sędziego.

Mechanizm upadku państwa jest precyzyjnie opisany przez **trzy współzależne zjawiska strukturalne**. Po pierwsze — *asymetria wiedzy*: tempo innowacji AI i biotechnologii przewyższa kompetencje regulatorów; korporacje stosują zasadę „code is law” — tworzą fakty prawne przed reakcją parlamentu. Po drugie — *kryzys fiskalny*: państwa, nie mogąc finansować wszystkiego, wycofują się z edukacji i zdrowia, oddając je sektorowi prywatnemu. Po trzecie — *prywatyzacja norm*: korporacyjne standardy etyki AI i protokoły technologiczne mają większy wpływ na życie obywateli niż ustawy — korporacje stają się **quasi-legislatorami**.

Narracja prowadzi przez **pięć faz** o rosnącej głębi degeneracji. **Faza I (2025–2030)** — kryzys państwa i wzrost hegemonii: model „dane za usługi” (darmowa diagnostyka AI za dane biometryczne) normalizuje datafikację ciała jako walutę. **Faza II (2030–2035)** — konsolidacja władzy: prywatyzacja badań naukowych (patentowy trolling 2.0), przejście kontroli nad inteligentnymi sieciami energetycznymi i algorytmiczne sortowanie uczniów na podstawie śledzenia wzroku i analizy emocji. **Faza III (2035–2038)** — „Prywatność 2.0”: powszechna biometria (tęczówka, wzory naczyń, geometria dłoni), blockchain kontrolowany przez korporacyjne konsorcja, Social Credit Score 2.0 — algorytmiczna punktacja behawioralna przyznająca lub odbierająca przywileje mobilności i kredytu. **Faza IV (2036–2040)** — Metawersum jako narzędzie stratyfikacji: cztery warstwy rzeczywistości od luksusowych enklaw elity (wolnych od inwigilacji, z BCI i życiem ponad 100 lat) po cyfrowych wykluczonych wykonujących traumatyczne mikrozadania (moderacja treści, tagowanie danych). **Faza V (2038–2040)** — paradoks hiperpołączenia: bezprecedensowa łączność techniczna współistnieje z głęboką alienacją, rozpadem więzi społecznych i pojawieniem się „cyfrowych hikikomori” — ludzi całkowicie wycofanych do Metawersum.

Kulminacja narracji to *biomedyczny apartheid*: terapie genetyczne przedłużające życie powyżej 100 lat w zdrowiu są dostępne wyłącznie dla elity — długofalowo następuje biologiczne rozszczepienie gatunku ludzkiego na „wzmocnionych” i „naturalnych”. Prywatność staje się dobrem luksusowym: biedniejsi akceptują totalny monitoring w zamian za dostęp do podstawowych usług — **inwigilacja jako podatek od ubóstwa**.

Scenariusz kończy się jednak **wektorem emancypacji**: „dystopia ta nie jest nieuchronna”. Kluczowe są cztery punkty interwencji — demokratyczna kontrola infrastruktury, otwarte standardy, redefinicja relacji państwo–obywatel–korporacja, emancypacyjne alternatywy technologiczne.